

Valašský soubor
KAŠAVA

92. beseda u cimbálu

Lukov 9. prosince 2023

Novina velmi dobrá

aneb

Vánoce se Soláněm

Beseda u cimbálu k devadesátinám Věry Kovářů, Lukov 22. 10. 2022

Ten vánoční čas dočkali sme zas...

*čas hor promodralých zimou, na něž shlíží Večernice,
co rozsvěcuje svým stříbrným svitem svatou noc
a mezi holými větvemi a snítkami jehličí pátrá po útočišti
daleko od útesů vztyčených nad mořskými vodami, co ukusují zemi pod nohama,
daleko od nekonečných písků, od bažin napájených předlouhými dešti,
daleko od jisker, co uprostřed noci rozžínají požáry domovů.
Pátrá po útočišti, které neprotínají křižovatky světa,
útočišti, na něž se neútočí,
kde děti v krvi narozené vyrůstají v mléce, kaši a chlebu,
kde žhavé olovo zchladne do tvarů liter.
Tam, v útočišti, sazeči do loděk vložili slova příběhu, který se naplnil,
hora dala své dřevěné tělo pro papír a tráva moudrosti své vlákno na vazbu.
Tam, v útočišti, se předává z generace na generaci kniha,
z níž čtou rodiče příběh svým dětem u prostřeného stolu,
jehož nohy jsou obtočeny řetězem s magickým zaklínadlem,
co vlkům zamkne huby.*

Vinšuju vám, dobrý deň, výš vodičku než oheň.

VS Kašava

Cimbálová muzika Soláň

Cimbálovou muziku Soláň založila v roce 1990 parta mladých ctitelů valašské lidové písně. Pojmenovali se podle nedalekého kopce, který je pro svou atmosféru právem nazýván valašským Olympem. Domácké vyhrávání se brzy změnilo v pravidelné zkoušky, vystupování při různých příležitostech a koncertování na festivalech doma i v zahraničí. Muzika se o čtyři roky později rozrostla o taneční skupinu a společně se věnují interpretaci lidových písní, tanců a dalších projevů lidové kultury z oblasti Valašska. Z úzké spolupráce s výrobcem gajd a dřevěných lidových nástrojů Pavlem Čípem pak vznikla v roce 1994 gajdošská muzika, která s přestávkami funguje dodnes. V roce 2008 se Soláň rozrostl také o dívčí sbor s názvem „Kružek štyr tet“, který vystupuje s gajdoši nebo samostatně.

V roce 1994 vydala muzika svůj první zvukový nosič – písně o robotě s názvem *Nebude nám dycky tak*, o rok později ve spolupráci s CM Technik natočila zvukový nosič *Při Betlémě na salašu* věnovaný moravským koledám, v roce 1998 sólové album *A tož jakú...*, zpracovávající „píjácké, špásovné aj jiné“ písně. Gajdošská muzika v téže roce přispěla nahrávkou na profilové album sedmi moravských gajdošských seškupení *Gajdovali gajdoši...* V roce 2000 se fonotéka Soláně rozrostla o titul *Valaské pěsničky*, který vyšel ve vydavatelství Gnosis Brno v edici uceleně mapující moravský folklor. Na Vánoce 2002 se podařilo pokřtít šestý hudební projekt nazvaný *Koleda nám nastala...* Další CD Soláně je putováním s valašskou písničkou tak, jak život

Valachů provázela. Nosič nese název *Dobře je s muzigú* (2005) a vysloužil si nominaci na cenu FOSKAR 2006 v kategorii Album roku. Nominaci v kategorii Zpěvák roku si vyzpíval také dlouholetý člen a zpěvák Soláně Pavel Ptáček. V roce 2008 si Solán vysloužil další nominaci na cenu FOSKAR – tentokrát v kategorii Muzika roku, ve stejném roce se podílel na vzniku CD *Dyž sem byl malučký*. Album je věnováno netradičně dětem, které na něm zpívají lidové písně z Moravy. O čtyři roky později se CM Solán představila s milostnými písněmi na CD *Bylo lásky, bylo...* a v roce 2017 se potřetí vrátila k vánoční tematice na CD *Na Vánoce*. V roce 2020 pak spatřilo světlo světa jubilejní 2CD *...dáme si to ešte raz...*, které je průřezem třicetileté tvorby muziky.

Solán patří k vyhledávaným folklorním kolektivům nejen svým sympatickým projevem, ale také citlivým a poučeným přístupem k valašskému folkloru. Na besedě u cimbálu v Lukově nevystupuje poprvé, naposledy zde účinkoval v říjnu 2014 v programu *Valašské písně milostné aneb Lásko, bože, lásko*.

Program

1. Nenechte nás dlúho státi
2. Co sa stalo, přihodilo
3. A teče voděnka
4. Hore, pacholátka
5. Novina velmi dobrá
6. Pastýřská hra
7. Sem pospěšte, ptáčátka
8. Včera zme, bratrové milí
9. Něsemy Vám tu novinu
10. Gajdujte, gajdičky
11. Starej Trčka vymazuje
12. Přiběžali do Betléma

Programem provází Jana Pluhařová

Hudební úpravy: Martin Kovář 2, 8, 12
Monika Kovářová 1, 3–7, 9–12

Tradiční předpůlnoční kašavské koledování

Zdobení tradičního vánočního stolu; Byla cesta, byla ušlapaná; Sedí pantáta; Hra o ráji; Čuvaj, Ondráši, noviny; Co to znamenat bude nového; šťastikování; společný zpěv koled.

Po skončení předpůlnočního koledování se hraje k tanci do 1.00 hod.

Účinkují

Cimbálová muzika Solán

Umělecká vedoucí: **Monika Kovářová**

Primáš muziky: **David Kulišťák**

Pěvečtí sólisté: **Pavel Ptáček, Michaela Bařinová**

Taneční skupina Soláně

Vedoucí: **Pavel Trčka**

Krúžek štyr tet

Vedoucí: **Michaela Bařinová**

Valašský soubor Kašava

Umělecká vedoucí: **Lucie Uhlíková**

Vedoucí taneční složky: **Ondřej Pavlišťík**

Vedoucí dívčího pěveckého sboru: **Petra Pavlišťíková**

Umělecká vedoucí CM VS Kašava: **Petra Pavlišťíková**

Primáš CM VS Kašava: **Vojtěch Vlk**

* * *

Program připravili: **Monika Kovářová, Petra Pavlišťíková, Ondřej Pavlišťík**

Text půlnočního štastikování: **Kateřina Peřatová**

Produkce: **VS Kašava a Mladá Kašava**

Zvuk a světla: **Marcel Rech, Alois Kopřiva**

Po dobu trvání programu je bufet uzavřen.

Kouření je v celé budově zakázáno.

Besedu finančně podpořilo statutární město Zlín

Klub přátel Kašavy

Jestliže jste pravidelnými návštěvníky akcí Kašavy, ve Vašem kulturním kalendáři určitě nikdy nechybí dvě besedy u cimbálu, valašský bál, besídka dětských folklorních souborů a naše další akce. Staňte se členy Klubu přátel Kašavy a budete moci využívat těchto výhod:

- koupě až šesti vstupenek se slevou 20 %,
- zasílání pozvánek na akce Kašavy,
- prémie při návštěvě lukovských akcí: litr vína za polovinu,
- sleva na nákup ve vybraných obchodech: Pánská móda Sýkora – 20% sleva, kavárna-vinotéka BALKAN EXPRESS – 5% sleva na víno, 15% sleva na útratu v kavárně, Katka Květiny – sleva 15 % na nákup řezaných a hrnkových květin v prodejně Katka Květiny na ulici Havlíčkova 1561, Otrokovice.

Členem Klubu přátel Kašavy se můžete stát vždy na dvě sezóny, slevy tedy můžete využít na šesti akcích. Stačí zaplatit pouhých 400 Kč a vyplnit lístek s údaji pro zasílání pozvánky. Prémie je vyhlašována na každou akci, tedy besedy u cimbálu a bál. Tou dnešní jsou **litr vína za polovinu**.

Členství v klubu si můžete založit na některé akci Kašavy, nebo nám můžete zavolat, či poslat e-mail na adresu <info@soubor-kasava.cz>.

Chcete nás finančně podpořit?

Stačí, když pošlete na účet 379953323/0300 peněžní částku dle vlastního uvážení, nebo naskenujete QR kód ve svém mobilním bankovníctví.* Možné jsou i jiné formy podpory, po dohodě s předsedou spolku Petrem Zbrankem (tel. 721 434 876, e-mail: info@soubor-kasava.cz).

* Od daňového základu lze odečíst dary v minimální hodnotě 1 000 Kč ročně.

Zveme Vás na akce Kašavy v sezóně 2023/2024

24. prosince 2023, náměstí Míru ve Zlíně, Štědrovečerní zpívání

3. února 2024, Víceúčelová budova Lukov, 51. valašský bál

**16. března 2024, ZUŠ Zlín, Trnečka – soutěž dětských zpěváků
lidových písní**

Vánoční jarmáček

Ani v letošním roce nebude chybět tradiční vánoční jarmáček, který pro Vás připravujeme již řadu let. V prostorách foyer si můžete prohlédnout a zakoupit krásné patchworkové výrobky od Pavlíny Stražilové. Její vánoční ozdoby, jídelní prostírání či ubrusy udělají radost nejen Vám, ale budou jistě i příjemným dárkem pro Vaše blízké. Můžete se těšit na praktické košíky, vánoční věnečky a svícny z pedigu od Marcely Šimíkové. Gurmáni si také přijdou na své, neboť Létající prasátko Vás přišlo potěšit kvalitními a chutnými výrobky. Na jarmáček speciálně pro Vás napeklo vánoční perníčky, špaldové kreky, zkvasilo superzdravé kimchi a navařilo voňavý sváteční sirup. Jako originální dárek můžete využít podle vlastního přání malované vánoční baňky, anebo lze zakoupit hotovou sadu z vizovické galerie Mariette. Pro zdokonalení Vašeho vánočního stroměčku se budou jistě hodit vánoční ozdoby od Zdeňky Vendolské, která nás také vždy potěší svými nádhernými ručně šitými panenkami a hračkami. Kokosiny Vám nabídnou kromě výrobků ze dřeva a kokosu také náramky a vánoční svícny. Nebude chybět ani stánek Valašského souboru Kašava, kde najdete CD naší cimbálové muziky, dárkové předměty a keramické náhrdelníky z dílny Dany Vyoralové.

Fotokoutek

Ve foyer si můžete pořídit vánoční fotografii jako vzpomínku na dnešní večer.

Naše radosti a smutky roku 2023

Nedílnou součástí sborníku prosincové besedy u cimbálu je každoroční bilancování radostí a smutků, které Valašskému souboru Kašava přinesl uplynulý rok.

Na prvním místě chceme poblahopřát těm „souborákům“, kterým zvonily svatební zvony na cestu do stavu manželského. Ještě na sklonku roku 2022 jsme povínovali mnoho štěstí na společné cestě životem **Tereze Preiningerové** a Vojtěchu Goláňovi. V letošním roce byly veselky dvě. Tanečnice **Hana Papežíková** se provdala za Michala Janču a **Kristýna Březíková** řekla své „ano“ Pavlu Hanulíkovi. Všem novomanželům přejeme krásný a tancem kořeněný život. K dalším letošním radostem patří hned několik souborových přírůstků na svět. Do tanečního sálu přiletěl čap a přinesl hned tři ogary – Martině Dřimalové syna Jana, Janu Bařinkovi taktéž Jana a Barboře Tomečkové Václava. Do zkušebny našich muzikantů a muzikantek naopak přiletěla vrána: Eva Matušinová z CM Kašava povila dceru **Barboru**, Ondřej Sunek

a Adam Mlýnek z CM VS Kašava mají velkou radost ze svých dcer **Apoleny** a **Valérie**. Rodičům přejeme pevné nervy, dostatek spánku a radost z ratolestí. Dětem pak přejeme mnoho lásky, štěstí a pevné zdraví.

V dubnu letošního roku oslavila kulaté narozeniny **Kateřina Pešatová**, roz. Novotná, dlouholetá pěvecká sólistka cimbálové muziky v čele s primášem Petrem Králem, v letech 1992–2012 kmenové kapely VS Kašava. Kateřinin zvonivý hlas je zachycený hned na několika zvukových nosičích, neboť interpretaci lidových písní se věnovala dvacet pět let. Souboru Kašava zůstala věrná i po ukončení své pěvecké „kariéry“. Díky jejímu výjimečnému daru slova a myslí máme každý rok na vánoční besedě originální půlnoční šťastíkování, které nejen navozuje neopakovatelnou adventní atmosféru, ale také nutí člověka k zamyšlení nad problémy dnešního světa. Vždy se na její nové poselství těšíme: bez něj by naše půlnoční koledování nebylo tím, čím je. Na tomto místě tak Kateřině ještě opožděně přejeme hodně zdraví a štěstí v osobním i profesním životě.

K velkým radostem roku 2023 patří i hojná účast našich tanečníků v soutěži *Kdo vyskočí, ten je chlap*, která proběhla 8. července v rámci Rožnovských slavností.

Zástupci Kašavy v odzemkářské soutěži:

(zleva) Václav Tarabus, Karel Julina, Jakub Novotný, Václav Julina, Matyáš Minařík, Jiří Sousedík

Letos měla Kašava v soutěži o nejlepšího tanečníka valašského odzemku hned šest želízek, a to zejména díky dlouholeté práci vedoucího Kašavjánku Josefa Sousedíka, bývalého tanečníka našeho souboru a vynikajícího odzemkáře. Ve finále soutěže pak **Václav Julina** vybojoval třetí místo v odzemku a **Jiří Sousedík** obsadil pěkné čtvrté místo v obuškovém (odzemek tančený s valaškou). Finalistům ještě jednou blahopřejeme a všem našim odzemkářům děkujeme za vzornou reprezentaci Kašavy.

Dne 7. července oslavil devadesáté narozeniny **Jiří Perůtka**, člověk, díky jehož aktivitě – v nerozlučném tandemu s manželkou Libuší – vznikl v roce 1971 soubor Kašava a manželé Perůtkovi se stali jeho prvními uměleckými vedoucími. K životnímu jubileu jsme panu Perůtkovi popřáli osobně nejprve v červenci u něj doma a poté v Lukově, když jsme mu věnovali naši 91. besedu u cimbálu. Spolu s Bartošovým souborem, jehož členy byli manželé Perůtkovi před vznikem Kašavy, jsme jubilantovi připravili vzpomínkový pořad mapující důležité momenty jeho působení coby dlouholetého tanečníka, ale i člověka aktivně se podílejícího na výchově mladé generace v souborové taneční přípravce a na poli valašského odzemku, v neposlední řadě jako iniciátora a dlouholetého organizátora (opět společně s manželkou Libuškou) soutěže dětských zpěváků lidových písní Trnečka, která se ve Zlíně koná od roku 1995. Program besedy byl nejen blahopřáním, jehož se zúčastnily prakticky všechny souborové generace, ale především poděkováním za vše, co Jiří Perůtka nezištně pro soubor i pro valašský folklor udělal. Oslavenci přejeme ještě jednou hodně zdraví a stálý životní optimismus.

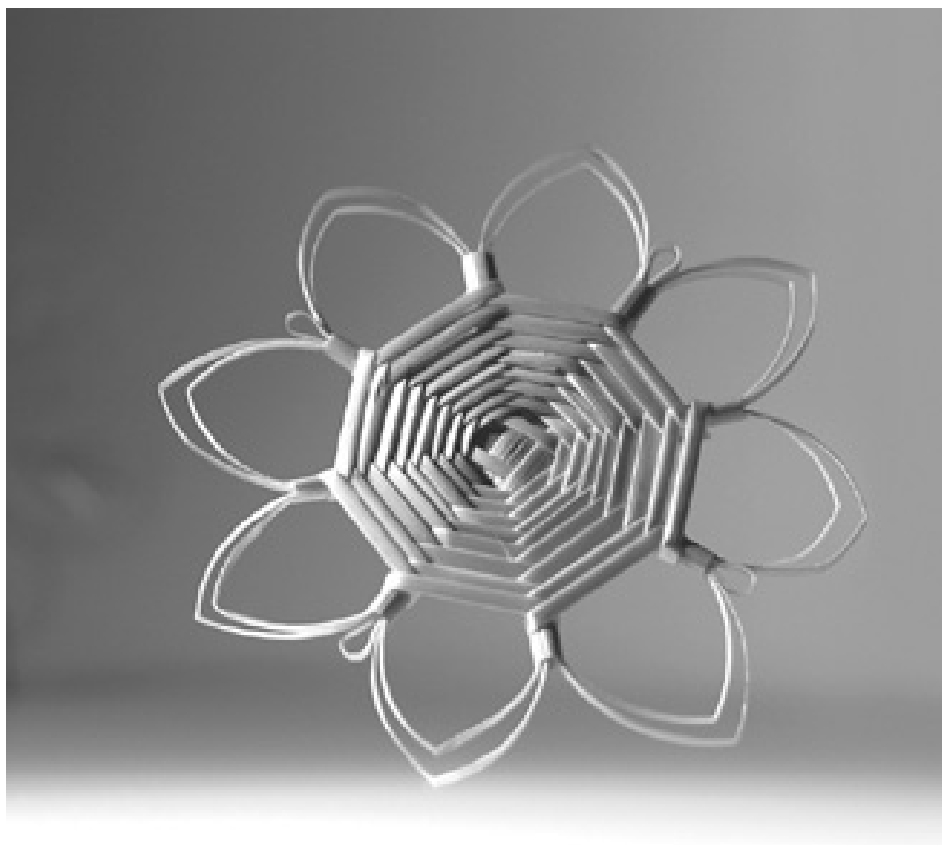
Tradičně se s Vámi na tomto místě dělíme nejen o radosti, ale také o smutky uplynulého roku. Když jsme loni v říjnu blahopřáli společně s Bartošovým souborem k devadesátinám etnografce **Věře Kovářů**, dlouholeté „dvorní“ choreografce a podporovatelce našeho souboru, psali jsme ve sborníku, že věříme, že výčet jejích choreografií

a scénických kompozic pro Kašavu ještě není uzavřen. Bohužel jsme se mylili – tato nepřehlédnutelná a neskutečně energická žena nás 10. května navždy opustila ve věku krásných jednaděadesát let. Společně se členy řady dalších folklorních souborů jsme se s ní 19. května rozloučili v brněnské katedrále sv. Petra a Pavla, díky jejímu dílu jsme s ní ale spojeni navždy. Hold této významné osobnosti moravského folklorního hnutí vzdáme už příští rok na Mezinárodním folklorním festivalu Strážnice v pořadu Vivat in memoriam. Její choreografie totiž patří k našemu souborovému repertoárovému stříbru – odráží se v nich nejen její cit pro krásu lidové písně a lidového tance, ale především obrovská láska k folkloru. A tu s paní doktorkou sdílíme...

Druhým a zároveň posledním smutkem letošního roku je úmrtí **Milana Přívary**, regionálního historika, skladatele, dirigenta, sbormistra, sběratele písní a kronikáře obce Lukov, dlouholetého pedagoga Základní umělecké školy Zlín, člověka, který byl po řadu let spolehlivým, pohotovým a vtipným korepeditorem Kašavy i její souborové přípravky. Byl ale také autorem několika hudebních aranžmá k tanečním choreografiím (*Tance z Lutoniny*, *Fryštácká chaso*, *na zól* ad.) a pro jednu kašavskou generaci je navždy spojen s kompozicí „frajerských polek“ *Padla facka na sále*, zcela nefolklorním, ale o to nezapomenutelnějším číslem, které jsme připravili pro besedu u cimbálu věnovanou životnímu

jubileu spisovatele Františka Pavlíčka, dalšího významného lukovského rodáka. Za úspěchy každého tělesa, nejen folklorního, vždy stojí řada lidí, z nichž mnozí nejsou vidět na jevišti. K právě takovým patřil v historii VS Kašava Milan Přívara – vzácný člověk milující bližního svého, svůj rodný kraj, a především hudbu. Jeho humor byl pověstný a jeho neúnavné muzicírování při jakékoliv příležitosti také. Náš pozemský svět opustil dne 22. září ve věku osmdesátí sedmi let. Čest jeho památce.

***Děkujeme Vám za Vaši přízeň
a přejeme hodně štěstí a zdraví
v novém roce 2024***

Valašský soubor Kašava, Mladá Kašava
a dětské folklorní souborky
Fryštáček, Kašavjánek, Lukovjánek a Maryjánek

Naši činnost podporují

MINISTERSTVO
KULTURY

Obec Kašava

Obec Lukov

Město Fryšták

Beseda u cimbálu k devadesátinám Jiřího Perůtky, Lukov 14. 10. 2023

Programový sborník 92. besedy u cimbálu Valašského souboru Kašava

Redakce: Petra Pavlišťiková, Lucie Uhlíková, Petr Zbranek

Fotografie: archiv VS Kašava a CM Solán

Vydal: Valašský soubor Kašava, z. s., Zlín 2023

www.soubor-kasava.cz, info@soubor-kasava.cz

Tisk: Střední průmyslová škola polytechnická - Centrum odborné přípravy Zlín,
polygrafické obory

Odjezdy autobusů

0.15 Lukov – Štípa – Jižní Svahy – ZUŠ Štefánikova – nemocnice – Vysoká mez

1.30 Lukov – Fryšták – Jižní Svahy – ZUŠ Štefánikova – nemocnice – Vysoká mez